

ČTENÍ O TOM, JAK TO UDĚLAT, ABY DOMA BYLO DOBRĚ

Ve své třetí knižce píše krátké fejetony o výchově, zkoumá svět malých dětí a porovnává ho s pohledy dospělých. Hledá základní kameny, na kterých lze postavit rodinnou pohodu. Proč je v dnešní době tolik rozmazlených dětí? A jaké je postavení mámy v dnešní rodině?

jako jednu bytost. Tak ať mi nikdo nic nevypráví o otcovské dovolené! Na přednáškách se mě rodiče ptají: A opravdu to ten můj chlap nezvládne? Ne, nezvládne. A když náhodou ano, tak po chlapsku. Což je přesně to, co dítě vůbec nepotřebuje. Do tří let jeho věku musíme zvládnout obrovský životní úkol, a to získat základní pocit důvěry v sebe a ve svět.

Já jsem v pořádku a nejbližší svět je v pořádku. To nás učí hlavně máma tím, že s námi utvoří takzvanou pevnou vazbu. Rodíme se z matčina těla, ne z otcova. Takže od mámy čekáme něhu, vůni, hru pohledů, záplavu láskyplných doteků, něžná slova, nebo se prostě jenom chceme u ní přitulit a schovat. Abychom mohli opatrně začít důvěřovat sobě i světu. A vy mi místo toho nabízíte tátu? Prověřování, výkon a zátěž? To přece nikdo nemůže myslet vážně.

Na začátku jste hovořil o tom, že rodiče odkládají děti do školek. Jaká je podle vás nejnižší hranice pro zápis? Mně by se líbilo, kdyby ji začaly navštěvovat ve třech letech. Některé to zvládnou o malinko dřív, jiné zase později. Ale školka není zařízení pro děti, že? Školku jsme si vymysleli my rodiče, abychom mohli do práce. Takže některé děti nebudou chtít do školky nikdy. Jenže mají smůlu, musejí. Dnes raketově roste počet rodičů, kteří tam chtějí dávat už dvouleté děti, protože je to s nimi doma nebaví a rádi by šli do práce.

Co říkáte na rodinné uspořádání, kdy rodiče nefungují jako partneři a zůstávají spolu jen kvůli dětem?

Tak to jsme na velmi tenkém ledě. Protože co pár, to jiná situace. U někoho má smysl vztah udržet, dokud děti nedosáhnou aspoň dvanácti let, a musím říct, že já si takových lidí moc vážím. Ale u jiných nemá smysl zůstat ani o mi-

„Abych rodičům poradil s výchovou, musím nejdřív poznat je samotné. Když to nemají srovnané v sobě, ve svém životě, nemůžou správně fungovat ani ve výchově.“

nutu děle. Pokud bych musel říct, zda tak, nebo tak, opatrně se přikloním k názoru, že je lepší odejít. Já bych nefunkční vztah ukončil. Protože co ukazujete svým dětem, když jdete přes závit? Že se musí všechno vydržet. Ale život se nemá jenom vydržet! Naše děti potřebují vidět, jak vypadá, když je doma dobře – čili funkční, takzvaný pevný pár. Potřebují vidět, že se navzájem rádi jeden druhého dotýkáme, že si povídáme, že je doma sranda. Že umíme pořádně zabrat, když je to potřeba. A umíme si odpustit. Když táta s mámou utvoří pevný pár, dítě se vlastně „jenom“ přidá. Dobrý vztah přece poznáte podle toho, že se těšíte domů.

Rozvodovost je momentálně něco okolo padesáti procent. Jak si v tomto případě nejlépe nastavit výchovu, aby se rozpad rodiny dětí dotkl co nejméně?

Rozvod je pro děti vždycky těžká rána a má na jejich život obrovský vliv. Nemůže nemít. Ale kouzelná věta zní: Jak zvládnete rozvod vy dva, tak ho zvládnou děti. Domluvte se, chovejte se k sobě slušně. Což je pro některé páry bohužel naprostá utopie. Protože rozvod je obrovské zklamání. Boli nás. Muži by ale měli ovládnout svoji chuť se ženě pomstít. A ženy zase musejí pochopit, že svého expartnera ze života dětí prostě nevygumují. To nelze. Rozvádíme se jako manželé, ale rodiči zůstáváme dál. Až do smrti budete máma nebo táta. Tečka. A jedna důležitá věc: Zkuste se za každou

cenu vyhnout střídavé péči. Střídavka je spravedlnost pro rodiče, ale ne pro děti. Jestli máte svoje děti rádi, nechte je u mámy. Aspoň do deseti let. Tátům říkáme: Nebojte, váš čas přijde!

Když už byly na dítěti napáchány výchovné škody, existuje nějaké řešení, náprava, anebo už jde nenávratně o ztracený případ?

Chci být optimista, a tak mám rád princip, že vše, co se stalo, se dá napravit. Problém ale je, že čím dříve a intenzivněji se chyba stane – v době, kdy je dítě menší a zranitelnější – tím hůř se odstraňuje. A u některých věcí je to skoro nemožné. Klíčových je prvních šest let. V té době se formuje až devadesát procent naší osobnosti. Je to opravdu

nejdůležitější období našeho života, kdy se potřebujeme sytit něhou a pravidly. Pak uvěříme, že je svět v pořádku.

Proč se to ale ne vždy daří?

Je tady jeden obrovský problém. Žijeme strašně rychle a samozřejmě i povrchně. Na nic nemáme čas. Dny jsou nabitě, ženy lítají celý den jako hadr na holi a domů přijdou vyřízené. Tam čekají další povinnosti a děti, které jsou hladové po něze. A jste v pasti. Protože žena může být něžná, jenom když je odpočatá. Takže první dovednost mámy je ochránit samu sebe. Když to pochopíte, život vám zapadne do dobrých kolejí a budete mít dost síly, kterou nutně potřebujete. Protože výchova dětí je nejtěžší věc na světě. ■

SABINA TESAŘOVÁ

FOTO: ANNA KOVÁČIC (2), SOUKROMÝ ARCHIV MARKA HERMANA; STYLING: IVANA PRAŽÁKOVÁ; MAKE-UP A VÍASY: KRISTINA GEORGIEVSKA; DIOR (MAKE-UP), KEVIN MURPHY (VÍASY); PRODUKCE: IVANA DRÁBKOVÁ; DEKUJEME ZNAČKÁM ČSA A MARKS & SPENCER ZA ZAPUJENÍ OBLEČENÍ NA FOTOGRAFOVÁNÍ